

सहायक पूर्व परीक्षा - 2013

परीक्षा दि: 22 सप्टेंबर, 2013

CODE : MO2

A

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET NO.

प्रश्नपुस्तिका

सामान्य क्षमता चाचणी

एकूण प्रश्न : 100

एकूण गुण : 100

वेळ : 1 (एक) तास

सूचना

- (1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 100 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

परीक्षा-क्रमांक	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	↑ केंद्राची संकेताक्षरे						↑ शेवटचा अंक				

- (2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनात न विसरता बॉलपेनने लिहावा.
- (3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे न विसरता नमूद करावा.
- (4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरापैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.
- (ब) आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मूद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून घ्यावा.
- (5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे. अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.
- (6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.
- (7) प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच "उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरापैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील".

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तींविरुद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अन्तिम पृष्ठावर पहा

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

एक - त्रिभुज का क्षेत्रफल
एक - त्रिभुज का क्षेत्रफल

MO2

A

कच्चा कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

1. _____ या राज्य शासनाने दरवर्षी 100 आदिवासी विद्यार्थ्यांना उच्च शिक्षणासाठी जगातील नामांकित विद्यापीठात पाठविण्याचा महत्वाकांक्षी कार्यक्रम आखला आहे.

- (1) मध्य प्रदेश (2) आंध्र प्रदेश
(3) महाराष्ट्र (4) गुजरात

The _____ government has embarked upon an ambitious programme of sending 100 tribal students every year to reputed universities around the globe for higher studies.

- (1) Madhya Pradesh (2) Andhra Pradesh
(3) Maharashtra (4) Gujarat

2. सुप्रसिद्ध लेखक व स्तंभलेखक खुशवंतसिंग यांनी आपल्या 98 व्या वाढदिवशी 'खुशवंतनामा : दि लेसन्स ऑफ माय लाईफ' या पुस्तकाची पहिली प्रत _____ यांना भेट दिली.

- (1) पंतप्रधान मनमोहन सिंग
(2) पंतप्रधान मनमोहन सिंग यांच्या पत्नी गुरुशरण कौर
(3) प्रसिद्ध लेखक व स्तंभलेखक तवलीन सिंग
(4) यापैकी नाही.

The Veteran Writer - columnist Khushwant Singh on his 98th birthday presented the first copy of 'Khushwantnama : The Lessons of My Life' to _____.

- (1) Prime Minister Manmohan Singh
(2) Prime Minister Manmohan Singh's wife Gursharan Kaur
(3) The Veteran Writer - Columnist Tavleen Singh
(4) None of these

3. खालीलपैकी महाराष्ट्र शासनाचा कोणता निर्णय नुकताच जुलै 2013 मध्ये सर्वोच्च न्यायालयाने अवैध ठरविला आहे ?

- (1) गुटखा बंदी
(2) एल.बी.टी. (स्थानिक संस्थाकर) ची अंमलबजावणी
(3) वैद्यकीय प्रवेश-राष्ट्रीय पात्रता प्रवेश (NEET) परीक्षेद्वारा
(4) वरील एकही नाही

Which of the following decisions of Maharashtra Government has been declared invalid by the Supreme Court recently in July 2013 ?

- (1) Ban on Guthka
(2) Implementation of LBT
(3) Medical admissions by NEET
(4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

4. पंतप्रधान डॉ. मनमोहन सिंग हे अन्य कोणत्याही मंत्र्याकडे देण्यात न आलेल्या अशा काही विभाग/खात्यांचेही प्रमुख आहेत ते विभाग/खाती म्हणजे.

- (a) कार्मिक, सार्वजनिक तक्रारी व पेन्शन
- (b) नियोजन मंत्रालय
- (c) अणुऊर्जा विभाग
- (d) अवकाश विज्ञान

कोणते बरोबर आहे ?

- (1) (c) आणि (d) (2) (a) आणि (d) (3) (a), (b), (c) आणि (d) (4) (b) फक्त
Prime Minister Dr. Manmohan Singh is also incharge of the ministries/departments not specially allocated to any Minister which are :

- (a) Ministry of Personnel, Public Grievances and Pensions.
- (b) Ministry of Planning
- (c) Department of Atomic Energy
- (d) Department of Space

Which is correct ?

- (1) (c) and (d) (2) (a) and (d) (3) (a), (b), (c) and (d) (4) Only (b)

5. ली केकियांग यांनी मे 2013 मध्ये भारताला भेट दिली ते _____ आहेत.

- (1) चीन चे पंतप्रधान (2) चीन चे राष्ट्राध्यक्ष
- (3) जपानचे पंतप्रधान (4) द.कोरिया चे अध्यक्ष

Li Keqiang who visited India in May 2013 is the _____.

- (1) Prime Minister of China (2) President of China
- (3) Prime Minister of Japan (4) President of South Korea

6. सरबजितसिंग या भारतीय कैद्याचा पाकिस्तान मधील उच्च दर्जाची सुरक्षा असलेल्या तुरुंगात अन्य कैद्यांकडून झालेल्या अमानुष हल्ल्यामुळे _____ या हॉस्पिटलमध्ये मृत्यू झाला.

- (1) फक्रुद्दीन (2) जिन्ना
- (3) इस्लामाबाद (4) वाहिब-इ-आलम

Indian prisoner Sarabjit Singh died in _____ hospital after a brutal assault by other inmates of a high security jail.

- (1) Facruddin (2) Jinnah
- (3) Islamabad (4) Vahib - e - alam

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

7. मुकेश अंबानी यांच्या कोणत्या कंपनीने 1200 कोटी रुपयांचा करार अनिल अंबानी यांच्या रिलायन्स कम्यूनिकेशन्स बरोबर एप्रिल 2013 मध्ये केला ?

- (1) रिलायन्स पेट्रोलियम
- (2) रिलायन्स इंडस्ट्रीयल इन्फ्रास्ट्रक्चर लि.
- (3) रिलायन्स जिओ इन्फोकॉम लि.
- (4) वरील सर्व

Which company of Mukesh Ambhani struck a Rs. 1200 cr. deal with Anil Ambani's Reliance Communications in April 2013 ?

- (1) Reliance Petroleum
- (2) Reliance Industries Infrastructure Ltd.
- (3) Reliance Jio Infocomm Ltd.
- (4) All of the above

8. कोणत्या विद्यापीठाच्या शास्त्रज्ञांनी भुकंपामुळे होणाऱ्या भयंकर त्सुनामीची जगभर तात्काळ पूर्वसूचना देणाऱ्या पद्धतीचे तंत्रज्ञान विकसित केले आहे ?

- (1) मुंबई
- (2) याले
- (3) मोनाश
- (4) स्टॅनफोर्ड

Scientists from which university have developed a new technique that could be applied worldwide to create an early warning system for massive tsunamis triggered by earthquakes ?

- (1) Mumbai University
- (2) Yale University
- (3) Monash University
- (4) Stanford University

9. राफेल नदालने _____ या प्रतिस्पर्ध्यावर निर्णायक मात करुन 8 व्यांदा फ्रेंच ओपन किताब मिळविणारा पहिला खेळाडू हा सन्मान प्राप्त केला.

- (1) जीम कॅपल
- (2) ग्रेग गार्बर
- (3) डेव्हिड फेरर
- (4) वरीलपैकी नाही

Rafael Nadal's dominant win over _____ made him the first man to win eight French open titles.

- (1) Jim Caple
- (2) Greg Garber
- (3) David Ferrer
- (4) None of these

10. 2013 च्या जागतिक विद्यापीठ दर्जानुसार मुंबईची "इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी" _____ व्या स्थानावर आहे.

- (1) 29
- (2) 21
- (3) 19
- (4) 41

As per the Global University Rankings 2013 the Indian Institute of Technology Mumbai is ranked _____ .

- (1) 29th
- (2) 21st
- (3) 19th
- (4) 41st

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

11. 2013 मध्ये इंग्लंडमध्ये, झालेल्या आय.सी.सी. चॅम्पियन्स ट्रॉफी स्पर्धेत 'गोल्डन बॅट' आणि 'मैन ऑफ दि टूर्नामेंट' हा सन्मान खालीलपैकी कोणी प्राप्त केला ?

(1) एम.एस. धोनी	(2) विराट कोहली
(3) रविंद्र जडेजा	(4) शिखर धवन

Who amongst the following is a recipient of 'Golden Bat' and 'Man of the Tournament' awards in the ICC Champions Trophy 2013 held in England ?

(1) M. S. Dhoni	(2) Virat Kohli
(3) Ravindra Jadeja	(4) Shikhar Dhawan

12. 25 मे 2013 रोजी नक्सलवाद्यांनी भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेस नेत्यांच्या पथकावर छत्तीसगड मधील सुकमा जिल्ह्यातील _____ खोऱ्यात हल्ला केला होता.

(1) दरभा	(2) बक्सर	(3) दिवा	(4) सलवा जुडुम

On 25th May 2013, Naxalites attacked a group of Indian National Congress Leaders in the _____ valley in Sukma district of Chhattisgarh.

(1) Darbha	(2) Buxer	(3) Diva	(4) Salwa Judum

13. काँग्रेसचे अनुभवी नेते विद्याचरण शुक्ला यांचे नुकतेच निधन झाले ते _____ यांचे चिरंजीव होते.

(1) मध्य प्रदेशचे पहिले मुख्यमंत्री
(2) उत्तर प्रदेशचे पहिले मुख्यमंत्री
(3) उत्तराखंडचे पहिले मुख्यमंत्री
(4) बिहारचे पहिले मुख्यमंत्री

Congress Veteran Vidya Charan Shukla, who died recently, was the son of the _____.

(1) First Chief Minister of Madhya Pradesh
(2) First Chief Minister of Uttar Pradesh
(3) First Chief Minister of UttaraKhand
(4) First Chief Minister of Bihar

14. एव्हरेस्ट शिखर पादाक्रांत करणारी खालीलपैकी पहिली अपंग महिला कोण ?

(1) माधवी रेड्डी	(2) मेघा सावंत
(3) अरुनिमा सिन्हा	(4) मानसी सेशू

Who among the following is the first female amputee to climb Mount Everest ?

(1) Madhavi Reddy	(2) Megha Sawant
(3) Arunima Sinha	(4) Manasi Seshu

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

15. श्री. शशीकांत शर्मा यांच्या बाबतीत खालीलपैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर आहेत ?

- (a) ते संरक्षण खात्याचे भूतपूर्व सचिव.
- (b) त्यांनी नियामक व महालेखापरिक्षक पदाची शपथ घेतली.
- (c) त्यांनी श्री. विनोद राय यांची जागा घेतली.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a) फक्त (2) (b) फक्त (3) (b) आणि (c) (4) वरील सर्व

Which of the following statements regarding Mr. Shashi Kant Sharma is/are correct ?

- (a) He was former Defence Secretary
- (b) He was sworn in as the Comptroller and Auditor-General.
- (c) He replaced Mr. Vinod Rai

Answer Options :

- (1) (a) only (2) (b) only (3) (b) and (c) (4) All the above

16. राष्ट्रपतीकडून पंतप्रधानाची निवड खालीलपैकी कोणत्या निकषांवर केली जाते ?

- (a) ती व्यक्ती लोकसभेतील बहुमतकारी पक्षाची नेता असावी.
- (b) ती व्यक्ती राष्ट्रपतीच्या मर्जीतील असावी.
- (c) ती व्यक्ती लोकसभेतील बहुमताचा विश्वास प्राप्त करू शकणारी असावी.
- (d) संबंधित व्यक्तीच्या पक्षाला लोकसभा किंवा राज्यसभेत बहुमत असले पाहिजे.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) फक्त (a) (2) (a) आणि (b) (3) (a) आणि (c) (4) (a), (c) आणि (d)

Which criteria are applied while selecting Prime Minister by the President ?

- (a) A leader of the party in majority in Loksabha.
- (b) Any one he wishes to.
- (c) A person who is in a position to win the confidence of the majority in Loksabha.
- (d) The leaders of the party having a majority of seats in either Loksabha or Rajyasabha.

Answer Options :

- (1) Only (a) (2) (a) and (b) (3) (a) and (c) (4) (a), (c) and (d)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

17. खालील विधाने लक्षात घ्या :

- (a) केंद्रीय कार्यकारीची सर्व सत्ता भारताचे राष्ट्रपतीचे ठिकाणी विहित आहे.
 - (b) भारताच्या राष्ट्रपतीला पंतप्रधान व मंत्रीमंडळाच्या सल्ल्याची गरज नाही.
 - (c) भारताच्या राष्ट्रपतीला लोकसभागृहाचे विसर्जन करण्याचा अधिकार आहे.
- भारताच्या राष्ट्रपतीच्या संदर्भात वरीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत ?

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a) आणि (b) केवळ
- (2) (b) आणि (c) केवळ
- (3) (a) आणि (c) केवळ
- (4) वरील सर्व

Consider the following :

- (a) All executive powers of the union are vested in the President of India.
- (b) President of India does not need advice of Prime Minister and his cabinet.
- (c) President of India has the power to dissolve the House of the people.

Which of the above statements are correct about the President of India ?

Answer Options :

- (1) (a) and (b) only
- (2) (b) and (c) only
- (3) (a) and (c) only
- (4) All the above

18. खालील विधाने पहा :

- (a) राष्ट्रपतींच्या पूर्वसंमतीशिवाय धन विधेयक संसदेत मांडले जात नाही.
 - (b) केंद्र व राज्य सरकारांमधील करांचे वितरण करण्यासाठी पंतप्रधानांकडून वित्त आयोगाची नेमणूक केली जाते.
- वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने बरोबर आहे/त ?

- (1) फक्त (a)
- (2) फक्त (b)
- (3) (a) आणि (b)
- (4) दोन्हीही नाही

Consider the following statements :

- (a) No Money Bill can be introduced in the Parliament without the recommendation of the President of India.
- (b) The Prime Minister appoints Finance Commission for distribution of taxes between the Union and the States.

Which of the statement/statements given above is/are correct ?

- (1) Only (a)
- (2) Only (b)
- (3) (a) and (b)
- (4) Neither (a) Nor (b)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

19. खालील जोड्या जुळवा :

(a) मुलभूत अधिकार	(i) भाग VI
(b) राज्यनितीची मार्गदर्शक तत्वे	(ii) भाग II
(c) संघराज्य व त्याचे राज्यक्षेत्र	(iii) भाग III
(d) नागरिकत्व	(iv) भाग IV

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)

Match the following :

(a) Fundamental Rights	(i) Part VI
(b) Directive Principles of the state policy	(ii) Part II
(c) The Union and its territory	(iii) Part III
(d) Citizenship	(iv) Part IV

Answer Options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)

20. खालीलपैकी कोणत्या आयोगाला संवैधानिक दर्जा नाही ?

- (1) वित्त आयोग
- (2) केंद्रीय लोकसेवा आयोग
- (3) मागास वर्गीय जातीचे व मागास वर्गीय जमातीचे राष्ट्रीय आयोग
- (4) योजना आयोग

Which of the following Commissions does not have a constitutional status ?

- (1) Finance commission.
- (2) Union Public Service Commission
- (3) National Commission for the Schedule Castes and Schedule Tribes
- (4) Planning Commission

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

21. संविधानातील कोणत्या संविधान दुरुस्तीनुसार पंचायत समितीला संवैधानिक दर्जा प्राप्त झाला ?

- (1) 71 - संविधान दुरुस्ती (2) 72 - संविधान दुरुस्ती
(3) 73 - संविधान दुरुस्ती (4) 74 - संविधान दुरुस्ती

According to which constitutional amendment Panchayat Samittee has got Constitutional Status ?

- (1) 71 - Constitutional Amendment (2) 72 - Constitutional Amendment
(3) 73 - Constitutional Amendment (4) 74 - Constitutional Amendment

22. खालीलपैकी कोण संविधान सभेच्या सदस्या होत्या ?

- (a) विजया लक्ष्मी पंडीत (b) सुब्बलक्ष्मी
(c) सुचेता कृपलानी (d) सरोजीनी नायडू

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a) आणि (b) केवळ (2) (a), (c) आणि (d)
(3) (b), (c) आणि (d) (4) (a), (b) आणि (d)

From amongst the following who were the members of the Constituent Assembly ?

- (a) Vijaya Lakshmi Pandit (b) Subbalakshmi
(c) Sucheta Kruptani (d) Sarojini Naidu

Answer Options :

- (1) (a) and (b) only (2) (a), (c) and (d)
(3) (b), (c) and (d) (4) (a), (b) and (d)

23. 17 जून 1948 ला घोषित करण्यात आलेल्या 'भाषावार प्रांतरचना आयोगाचे' अध्यक्ष कोण होते ?

- (1) न्या.एस्.के. दार (2) एस्.के. पाटील
(3) ब्रिजलाल बियाणी (4) काकासाहेब गाडगीळ

Who was the President of the 'Linguistic Provinces Commission' promulgated on June 17, 1948 ?

- (1) Justice S.K.Dar (2) S.K.Patil
(3) Brijlal Biyani (4) Kakasaheb Gadgil

24. खालील तरतुदीपैकी कोणती तरतुद भारतीय संविधानाच्या सातव्या परिशिष्टामध्ये समाविष्ट आहे ?

- (1) भाषा
(2) घटक राज्ये
(3) राज्यसभेतील जागांची वाटणी
(4) केंद्र, राज्य, समवर्ती सुची

Which one of the following provisions does the seventh schedule of the Constitution of India contain ?

- (1) Languages
(2) The states
(3) Allocation of seats in the council of states
(4) Union, State, Concurrent lists

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

25. भारतीय संविधानाच्या कोणत्या कलमानुसार देवनागरी लिपीमध्ये हिंदी अधिकृत व्यवहार भाषा आहे ?

- (1) कलम-340 (2) कलम-343
(3) कलम-350 (4) कलम-352

According to which article of Indian Constitution Hindi in Devanagari Script is the official language ?

- (1) Article - 340 (2) Article-343
(3) Article - 350 (4) Article - 352

26. जोड्या लावून योग्य पर्याय निवडा :

- (a) कानपूर (i) ह्यू रोज
(b) झांसी (ii) कर्नल नील
(c) बनारस (iii) कैम्बल
(d) दिल्ली (iv) विल्यम हॉडसन

पर्यायी उत्तरे :

- (a) (b) (c) (d)
(1) (i) (ii) (iii) (iv)
(2) (ii) (i) (iv) (iii)
(3) (iii) (i) (ii) (iv)
(4) (iv) (iii) (ii) (i)

Choose the appropriate option by matching the pairs.

- (a) Kanpur (i) Hugh Rose
(b) Jhansi (ii) Colonel Neill
(c) Banaras (iii) Campbell
(d) Delhi (iv) William Hodson

Answer Options :

- (a) (b) (c) (d)
(1) (i) (ii) (iii) (iv)
(2) (ii) (i) (iv) (iii)
(3) (iii) (i) (ii) (iv)
(4) (iv) (iii) (ii) (i)

27. सरस्वतीबाई जोशी यांनी पुणे या ठिकाणी कोणत्या नावाची सामाजिक संस्था स्थापन केली ?

- (1) स्त्री विचारवती
(2) सार्वजनिक सभा
(3) सत्यशोधक सभा
(4) परमहंस सभा

Which social institution was established by Saraswati bai Joshi at pune ?

- (1) Stri - Vicharvati
(2) Sarvajanik Sabha
(3) Satyashodhak Sabha
(4) Paramhansa Sabha

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

28. 'बॉम्बे असोसिएशन या संस्थेच्या स्थापनेचे उद्देश्य _____ होते.

- (a) हिंदी लोकांचा राज्यकारभारात समावेश असावा ह्याची दखल घेणे.
 (b) हिंदी लोकांचा राज्यकारभारात समावेश नसावा हे पहाणे.
 (c) इंग्रजांविरुद्ध सत्याग्रह करावा हे ठरविणे.
 (d) सनदशीर मार्गाने लोकांची गाऱ्हाणी सरकारपर्यंत पोहोचविणे.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a) आणि (d) (2) (b) आणि (c) (3) (c) आणि (d) (4) (a) आणि (b)

The objectives of the establishment of the 'Bombay Association' were :

- (a) To see that there was participation of Hindi speaking people in the administration.
 (b) To see that there was no participation of Hindi speaking people in the administration.
 (c) To decide whether to use Satyagraha against the British.
 (d) To take the complaints of the people to the government through legal procedure.

Answer Options :

- (1) (a) and (d) (2) (b) and (c) (3) (c) and (d) (4) (a) and (b)

29. 'संयुक्त महाराष्ट्र सभा' ची स्थापना कोठे झाली ?

- (a) मुंबई व पुणे (b) मुंबई
 (c) मराठवाडा (d) बेळगांव

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a) फक्त (2) (b) फक्त (3) (b) आणि (c) (4) (d) फक्त

Where was 'Sanyukta Maharashtra Sabha' established ?

- (a) Mumbai and Pune (b) Mumbai
 (c) Marathawada (d) Belgaon

Answer Options :

- (1) (a) only (2) (b) only (3) (b) and (c) (4) (d) only

30. ब्रिटिश सत्तेविरुद्ध संघर्ष करण्याची प्रेरणा क्रांतीकारकांना कोणत्या नाटकामुळे मिळाली ?

- (a) किचकवध (b) सुभद्राहरण
 (c) सौभद्र (d) कट्यार काळजात घुसली

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a) फक्त (2) (a) आणि (b) (3) (c) आणि (d) (4) (b) फक्त

From which play did the revolutionaries get the inspiration to fight against the British rule ?

- (a) 'Kichakvadha' (b) 'Subhadraharan'
 (c) 'Saubhadra' (d) 'Katyar Kaljat Ghusli'

Answer Options :

- (1) (a) only (2) (a) and (b) (3) (c) and (d) (4) (b) only

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

31. 'न्यू इंग्लिश स्कूल, पुणे' चे संस्थापक सदस्य कोण होते ?

(a) लोकमान्य टिळक	(b) गोपाळ गणेश आगरकर
(c) विष्णुशास्त्री चिपळूणकर	(d) दादोबा पांडुरंग तर्खडकर

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) फक्त	(2) (a) आणि (b) फक्त
(3) (a), (b) आणि (c) फक्त	(4) वरील सर्व

Who were the founder members of 'New English School, Pune' ?

(a) Lokmanya Tilak	(b) Gopal Ganesh Agarkar
(c) Vishnushastri Chiplunkar	(d) Dadoba Pandurang Tarkhadkar

Answer options :

(1) (a) only	(2) (a) and (b) only
(3) (a), (b) and (c) only	(4) All the above

32. अयोग्य जोडी निवडा.

- (1) इल्बर्ट बिल - लॉर्ड रिपन
- (2) खालसाकरणाचे तत्व - लॉर्ड डलहौसी
- (3) बंगालची फाळणी - लॉर्ड कर्झन
- (4) काँग्रेसची स्थापना - लॉर्ड लिटन

Choose the inappropriate pair.

- (1) Ilbert Bill - Lord Ripan
- (2) Doctrine of Lapse - Lord Dalhousie
- (3) Partition of Bengal - Lord Curzon
- (4) Foundation of Congress - Lord Lytton

33. लोकमान्य टिळकांशी संबंधित खालील घटनांची कालानुक्रमे रचना करा व योग्य पर्याय निवडा.

(a) साराबंदी मोहीम	(b) गणेश उत्सव
(c) होमरूल लीग	(d) शिवाजी उत्सव

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (c), (b), (d)	(2) (a), (b), (c), (d)
(3) (b), (d), (a), (c)	(4) (d), (c), (b), (a)

Choose the appropriate option by arranging in chronological order the following events related to Lokmanya Tilak.

(a) No - tax campaign	(b) Ganesh Festival
(c) Home - Rule League	(d) Shivaji Festival

Answer Options :

(1) (a), (c), (b), (d)	(2) (a), (b), (c), (d)
(3) (b), (d), (a), (c)	(4) (d), (c), (b), (a)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

34. 1857 च्या उठावात खानदेशातील भिल्लांचे नेते कोण होते ?

- (a) काजीसिंग नाईक (b) भीमा नाईक (c) भागोजी नाईक (d) दौलतसिंग
पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a) फक्त (2) (a) आणि (b) फक्त
(3) (a), (b) आणि (c) फक्त (4) वरील सर्व पर्याय योग्य आहेत

Who were the leaders of Bhilla tribe in Khandesh during the Revolt of 1857 ?

- (a) Kajisingh Naik (b) Bhima Naik (c) Bhagoji Naik (d) Daulatsingh
Answer Options :

- (1) (a) only (2) (a) and (b) only
(3) (a), (b) and (c) only (4) All the above options are correct

35. कोठे आदिवासी भिल्लांचा उठाव तीव्र स्वरूपाचा होता ?

- (a) खानदेशात (b) नगर जिल्ह्यात (c) कोल्हापूर (d) सोलापूर
पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a) आणि (b) (2) (c) आणि (d) (3) (d) फक्त (4) (a) फक्त

The revolt of the aboriginal Bhills was very severe at _____

- (a) In Khandesh (b) Nagar District (c) Kolhapur (d) Solapur
Answer options :

- (1) (a) and (b) (2) (c) and (d) (3) (d) only (4) (a) only

36. भारतीय राष्ट्रसभेचे ग्रामीण भागातील प्रथम अधिवेशन 'फैजपूर काँग्रेस' चे अध्यक्षपद कोणी भुषविले होते ?

- (1) जवाहरलाल नेहरू (2) महात्मा गांधी
(3) वल्लभभाई पटेल (4) एम.एन. रॉय

Who was the President of 'Faizpur Congress', the first session of Indian National Congress in rural area ?

- (1) Jawaharlal Nehru (2) Mahatma Gandhi
(3) Vallabhbhai Patel (4) M.N.Roy

37. भारत छोडो आंदोलनात देशात कोठे 'प्रति सरकार' स्थापन करण्यात आले होते ?

- (1) बालिया (उ.प्र.) (2) मिदनापूर (बंगाल)
(3) सातारा (महाराष्ट्र) (4) वरील सर्व पर्याय योग्य

Where was the 'Parallel Government' (Prati Sarkar) established during the Quit India Movement in the country ?

- (1) Ballia (U.P.) (2) Midnapur (Bengal)
(3) Satara (Maharashtra) (4) All the above options are correct

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

38. लॉर्ड कर्झन कालीन 'रॅले आयोग' चा संबंध _____ होता.
- (1) प्राथमिक शिक्षणाशी (2) माध्यमिक शिक्षणाशी
(3) उच्च शिक्षणाशी (4) दुष्काळाशी
- 'Raleigh Commission', of Lord Curzon's time was associated with _____.
- (1) Primary Education (2) Secondary Education
(3) Higher Education (4) Famine
-
39. 'बॉम्बे प्रेसिडेन्सी असोशिएशन' चे संस्थापक सदस्य कोण होते ?
- (a) के.टी. तेलंग (b) फिरोजशाहा मेहता
(c) बदरुद्दीन तयब्बजी (d) म.गो. रानडे
- पर्यायी उत्तरे :
- (1) (a), (b), (d) (2) (b), (c), (d) (3) (a), (b), (c) (4) (c), (d), (a)
- Who were the founder members of 'Bombay Presidency Association' ?
- (a) K.T. Telang (b) Pherozeshah Mehta
(c) Badruddin Tayabji (d) M.G.Ranade
- Answer Options :
- (1) (a), (b), (d) (2) (b), (c), (d) (3) (a), (b), (c) (4) (c), (d), (a)
-
40. सन 1839 मध्ये पुणे येथे कोणी उठाव केला ?
- (a) कोळ्यांनी (b) भिल्ल्यांनी (c) वारल्यांनी (d) कथकऱ्यांनी
- पर्यायी उत्तरे :
- (1) (a) फक्त (2) (b) आणि (c) (3) (a) आणि (b) (4) (d) फक्त
- Who revolted at Pune in 1839 ?
- (a) The Kolis (b) The Bhills (c) The Varlis (d) The Kathkaris
- Answer Options :
- (1) (a) only (2) (b) and (c) (3) (a) and (b) (4) (d) only
-
41. गुणवत्तेच्या आधारावर व कार्बनच्या प्रमाणानुसार दगडी कोळशाचे उच्च गुणवत्तेकडून कमी गुणवत्तेकडील क्रम सांगा.
- (a) बिटुमिनस (b) पीट (c) अँथ्रासाइट (d) लिग्नाईट
- पर्यायी उत्तरे :
- (1) (a), (c), (d), (b) (2) (b), (d), (a), (c)
(3) (c), (a), (d), (b) (4) (c), (b), (a), (d)
- Arrange the coal types in decreasing order on the basis of quality and Carbon Proportion.
- (a) Bituminous (b) Peat (c) Anthracite (d) Lignite
- Answer options :
- (1) (a), (c), (d), (b) (2) (b), (d), (a), (c)
(3) (c), (a), (d), (b) (4) (c), (b), (a), (d)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

42. जोड्या लावा :

स्तंभ I (पर्यटण स्थळे)	स्तंभ II (जिल्हे)
(a) राजापूर	(i) पुणे
(b) शिवापूर	(ii) सातारा
(c) मांडरदेव	(iii) रत्नागिरी
(d) हाजीमलंग	(iv) ठाणे

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(2)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)
(3)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)
(4)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)

Match the following :

Column I (Tourist Places)	Column II (District)
(a) Rajapur	(i) Pune
(b) Shivapur	(ii) Satara
(c) Mandhardev	(iii) Ratnagiri
(d) Hajimalang	(iv) Thane

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(2)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)
(3)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)
(4)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)

43. कोकण रेल्वेमार्गाची लांबी _____ कि.मी. आहे.
 (1) 743 (2) 843 (3) 972 (4) 720
 The Konkan Railway line is _____ kms long.
 (1) 743 (2) 843 (3) 972 (4) 720

44. उत्तरेकडून दक्षिणेकडे गेल्यास खालीलपैकी जलविद्युत केंद्रांचा कोणता क्रम बरोबर आहे ?

- (1) भाटघर, कण्हेर, राधानगरी, कोयना
- (2) राधानगरी, कोयना, कण्हेर, भाटघर
- (3) कोयना, कण्हेर, भाटघर, राधानगरी
- (4) भाटघर, कण्हेर, कोयना, राधानगरी

Which of the following sequences of hydle power stations from North to South is correct ?

- (1) Bhatghar, Kanher, Radhanagari, Koyna
- (2) Radhanagari, Koyna, Kanher, Bhatghar
- (3) Koyna, Kanher, Bhatghar, Radhanagari
- (4) Bhatghar, Kanher, Koyna, Radhanagari

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

45. खालीलपैकी कोणत्या थंडहवेच्या ठिकाणी रेल्वेने पोहोचता येते ?

- (1) महाबळेश्वर (2) माथेरान (3) पांचगणी (4) अंबोली

Which of the following hillstations can you reach by railway ?

- (1) Mahabaleshwar (2) Matheran (3) Panchgani (4) Amboli

46. सोबत दिलेल्या चित्रामध्ये कोणत्या आदिवासी जमातीचे जोडपे आहे ?

- (1) संताळ (2) गोंड (3) तोडा (4) नागा

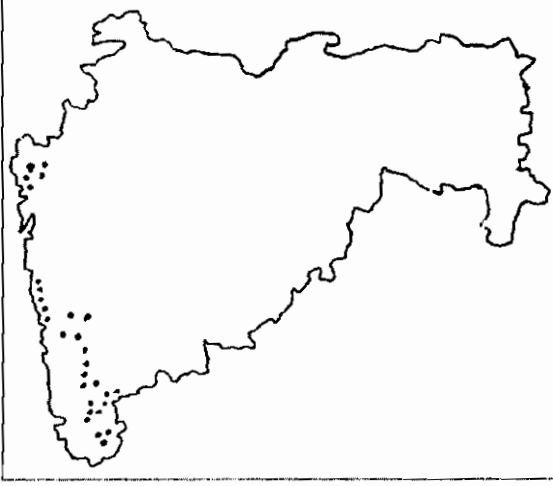
Which tribal couple is shown in the given picture :

- (1) Santal (2) Gond (3) Toda (4) Naga

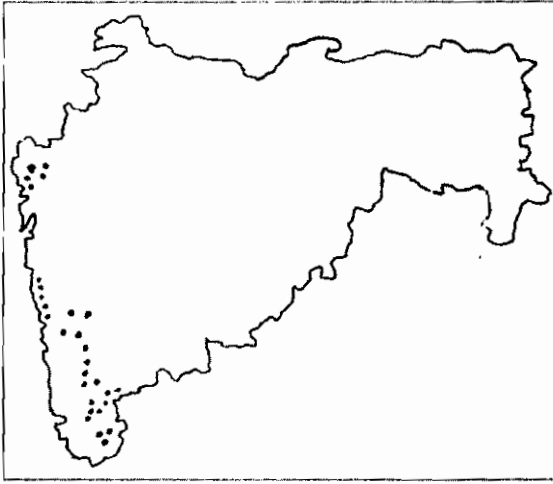
कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

47. खालील नकाशात टिंबांनी दाखविलेल्या प्रदेशात खालीलपैकी कोणत्या धातूचे केंद्रीकरण झाले आहे ?

- (1) लोह खनिज (2) चुनखडी (3) मँगनीज (4) बॉक्साईट

Dotted area in the following map shows concentration of which of the following minerals ?

- (1) Iron - ore (2) Limestone (3) Manganese (4) Bauxite

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

48. उत्तरेकडून दक्षिणेकडे पूर्व घाटातील खालील पैकी कोणता पर्वत शिखरांचा क्रम बरोबर आहे ?

- (1) अनाईमुडी, पालकोंडा, नल्लामाला, निमगिरी
- (2) पालकोंडा, अनाईमुडी, निमगिरी, नल्लामाला
- (3) निमगिरी, नल्लामाला, पालकोंडा, अनाईमुडी
- (4) नल्लामाला, निमगिरी, अनाईमुडी, पालकोंडा

From north to south, which of the following sequences of mountain peaks in the Eastern Ghats is correct ?

- (1) Anaimudai, Palkonda, Nallamala, Nimgiri
- (2) Palkonda, Anaimudai, Nimgiri, Nallamala
- (3) Nimgiri, Nallamala, Palkonda, Anaimudai
- (4) Nallamala, Nimgiri, Anaimudai, Palkonda

49. खालीलपैकी कोणते तळे चंद्रपूर जिल्ह्यात नाही ?

- (1) ताडोबा
- (2) नवेगाव
- (3) घोडझरी
- (4) असोलामेंढा

Which of the following lakes is not in Chandrapur district ?

- (1) Tadoba
- (2) Navegav
- (3) Ghodzari
- (4) Asolamendha

50. दक्षिण महाराष्ट्रातील खालीलपैकी कोणते माग आणि यंत्रमागांचे प्रमुख केंद्र आहे ?

- (1) बारशी
- (2) इचलकरंजी
- (3) मीरज
- (4) सांगली

Which of the following is the main centre of looms and power looms in Southern Maharashtra ?

- (1) Barshi
- (2) Ichalkaranji
- (3) Miraj
- (4) Sangli

51. हल्ली खालीलपैकी कोणते औष्णिक केंद्र बंद करण्यात आले आहे ?

- (1) कोराडी
- (2) पारस
- (3) चोला
- (4) डहानू

Which of the following thermal power stations is closed recently ?

- (1) Koradi
- (2) Paras
- (3) Chola
- (4) Dahanu

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

52. जोड्या लावा :

(a) दीव	(i) वाळूच्या दांडावरील बेट
(b) सालसेट	(ii) नौदलचे स्थानक
(c) श्रीहरिकोटा	(iii) मासेमारीसाठी बेट
(d) वेलिंग्टन	(iv) सात बेटांचा समुह

पर्यायी उत्तरे :

(a)	(b)	(c)	(d)
(1) (i)	(iv)	(iii)	(ii)
(2) (iii)	(iv)	(i)	(ii)
(3) (iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4) (iii)	(ii)	(i)	(iv)

Match the following :

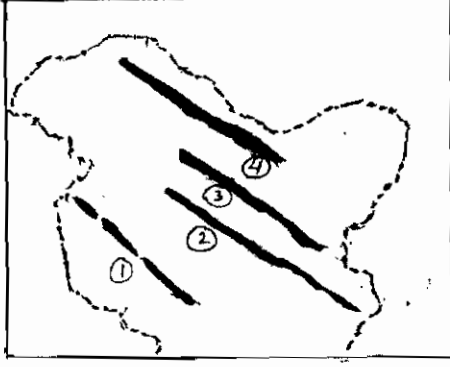
(a) Diu	(i) Spit Island
(b) Salsette	(ii) Naval Station
(c) Sriharikota	(iii) Fishing Island
(d) Wellington	(iv) Group of Seven Islands

Answer options :

(a)	(b)	(c)	(d)
(1) (i)	(iv)	(iii)	(ii)
(2) (iii)	(iv)	(i)	(ii)
(3) (iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4) (iii)	(ii)	(i)	(iv)

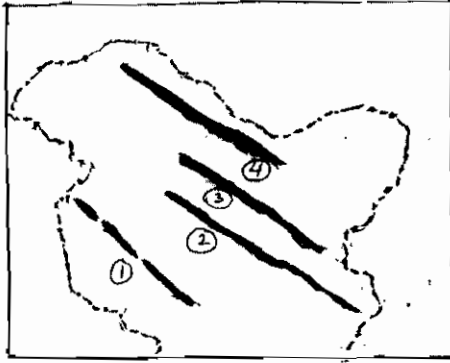
कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

53. खालील नकाशामधे पश्चिम हिमालयातील चार पर्वत रांगा 1, 2, 3, 4 अंकानी दाखविलेल्या आहेत. या पर्वत रांगांचा दक्षिणेकडून उत्तरेकडे कोणता क्रम बरोबर आहे ?

- (1) झासकर, लडाख, पिरपांजाळ, काराकोरम
- (2) पिरपांजाळ, झासकर, लडाख, काराकोरम
- (3) काराकोरम, लडाख, झासकर, पिरपांजाळ
- (4) लडाख, झासकर, पिरपांजाळ, काराकोरम

Four mountain ranges are shown by 1, 2, 3, 4 numbers from Western Himalaya in the given map. Which is the correct sequence of mountain ranges from South to North ?

- (1) Zaskar, Ladakh, Pir Panjal, Karakoram
- (2) Pir Panjal, Zaskar, Ladakh, Karakoram
- (3) Karakoram, Ladakh, Zaskar, Pir Panjal
- (4) Ladakh, Zaskar, Pir Panjal, Karakoram

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

54. जोड्या लावा :

स्तंभ I	स्तंभ II
जल विद्युत प्रकल्प	जिल्हा
(a) धोम	(i) रायगड
(b) भिरा	(ii) पुणे
(c) भातसा	(iii) सातारा
(d) पवना	(iv) ठाणे

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(iii)	(iv)	(ii)
(2)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)
(3)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)
(4)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)

Match the following :

Column I	Column II
(Hydel Power Station)	(District)
(a) Dhom	(i) Raigad
(b) Bhira	(ii) Pune
(c) Bhatsa	(iii) Satara
(d) Pawana	(iv) Thane

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(iii)	(iv)	(ii)
(2)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)
(3)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)
(4)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)

55. भारतातील खालीलपैकी कोणती लेणी सर्वात प्राचीन लेणी आहे ?

- (1) वेरुळ (2) कार्ले - भाजे (3) पितलखोरा (4) घारापुरी

Which of the following caves in India is the oldest cave ?

- (1) Verul (2) Karla - Bhaje (3) Pitalkhora (4) Gharapuri

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

56. 2012 - 2013 मध्ये रोखतेची स्थिती सुधारण्यासाठी रिझर्व्ह बँकेने

- (a) सी.आर.आर. व एस्.एल्.आर. कमी केले.
- (b) सी.आर.आर. कमी केला पण एस्.एल्.आर. बदलला नाही.
- (c) एस्.एल्.आर. कमी केला पण सी.आर.आर. बदलला नाही.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a) फक्त बरोबर आहे. (2) (a) आणि (b) बरोबर आहे
- (3) (a) आणि (c) बरोबर आहे. (4) वरीलपैकी एकही नाही.

In order to improve liquidity in 2012 - 2013, the RBI :

- (a) Reduced CRR and SLR.
- (b) Reduced CRR but kept SLR unchanged.
- (c) Reduced SLR but kept CRR unchanged.

Answer options :

- (1) (a) only is true (2) (a) and (b) are correct
- (3) (a) and (c) are correct (4) None of the above

57. CAPART खालीलपैकी कशाशी संबंधित आहे ?

- (1) ग्रामीण कल्याणकारी योजनांना मदत व त्यांचे मूल्यमापन करणे.
- (2) कॉम्प्युटर हार्डवेअर
- (3) निर्यात वृद्धिसाठी सल्ला सेवा पुरविणे.
- (4) मोठ्या उद्योगांचे प्रदूषण नियंत्रण करणे.

What is CAPART related to ?

- (1) Assisting and evaluating rural welfare programmes
- (2) Computer Hardware
- (3) Consultant Service of export promotion
- (4) Controlling pollution in big industries

58. भारतातील पैसा पुरवठ्याचे M_1 व M_3 हे प्रकार खालीलपैकी कोणत्या नावाने ओळखले जातात ?

- (1) सार्वजनिक व खाजगी पैसा
- (2) अंतर्गत व बाह्य पैसा
- (3) संकुचित व विस्तारित पैसा
- (4) स्थिर व बदलता पैसा (गतिमान)

M_1, M_3 categories of money supply in India are also known as :

- (1) Public Money and Private Money
- (2) Internal Money and External Money
- (3) Narrow Money and Broad Money
- (4) Static Money and Dynamic Money

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

59. 2011 च्या जनगणने प्रमाणे भारताची एकूण लोकसंख्या खालीलपैकी किती आहे ?

- (1) 116.01 कोटी (2) 121.00 कोटी (3) 123.67 कोटी (4) 126.31 कोटी

What is India's total Population according to the 2011 census ?

- (1) 116.01 crores (2) 121.00 crores (3) 123.67 crores (4) 126.31 crores

60. नवीन शेती विकासाच्या व्यूहरचनेत पुढीलपैकी कोणती बाब महत्त्वाची आहे ?

- (a) उत्पादकता वाढविण्यासाठी सेंद्रीय खतांचा वापर करणे.
 (b) 'तुषार सिंचन' व 'ठिबक सिंचन' पद्धतीचा वापर करणे.
 (c) पशुविमा योजना राबविणे.
 (d) ग्रामीण भागातील दारिद्र्य कमी करणे.

वरीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत ?

- (1) (a) व (b) फक्त (2) (b) and (d) फक्त
 (3) (a), (b) व (c) फक्त (4) (c) व (d) फक्त

What are the important aspects of the 'New Agricultural development' strategy ?

- (a) Use of organic fertilisers to increase productivity.
 (b) Use of sprinkler and drip irrigation method.
 (c) Implementation of Animal Insurance scheme.
 (d) To reduce poverty in rural areas.

Which of the statements given above are correct ?

- (1) (a) and (b) only (2) (b) and (d) only
 (3) (a), (b) and (c) only (4) (c) and (d) only

61. मानव विकास निर्देशकांचे (HDI) मूलभूत तीन घटक पुढीलपैकी कोणते ?

- (1) जन्माच्या वेळचे अपेक्षित आयुर्मान प्रौढ साक्षरता दर-स्थूलशिक्षण प्रवेश दर (GER) आणि दरडोई स्थूल राष्ट्रीय उत्पादन-GDP
 (2) आरोग्य, शिक्षण आणि पर्यावरणावरील खर्च
 (3) दारिद्र्य रेषेखालील लोकसंख्या, दारिद्र्य रेषेवरील लोकसंख्या आणि निवासाची व्यवस्था
 (4) सरासरी आयुर्मान, प्रौढ साक्षरता दर आणि राष्ट्रीय उत्पन्न

What are the three basic dimensions of HDI (Human Development Index) ?

- (1) Life expectancy at birth, Adult Literacy Rate, GER in Education and GDP per capita
 (2) Expenditure on Health, Education and Environment
 (3) BPL population, APL population and Housing facility
 (4) Average life, Adult Literacy rate and National Income

62. जोड्या जुळवा :

(a) दुसरे औद्योगिक धोरण	(i) 1969
(b) मक्तेदारी व्यापार प्रतिबंध कायदा	(ii) 1956
(c) परकीय चलन नियंत्रण कायदा	(iii) 1991
(d) नवे औद्योगिक धोरण	(iv) 1973

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(3)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(4)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)

Match the pairs :

(a) 2 nd Industrial Policy Resolution	(i) 1969
(b) MRTP Act	(ii) 1956
(c) FERA Act	(iii) 1991
(d) New Industrial Policy	(iv) 1973

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(3)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(4)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)

63. खालीलपैकी कोणत्या उद्योगात 2010 - 11 मध्ये सर्वाधिक प्रत्यक्ष विदेशी गुंतवणूक झाली ?

(1) अन्नधान्य उद्योग	(2) रसायन उद्योग
(3) पेट्रोलियम उद्योग	(4) मशिनरी व यंत्रोद्योग

In which industry maximum FDI investments were there during 2010 - 11 ?

(1) Foodgrain Industry	(2) Chemical Industry
(3) Petroleum Industry	(4) Machinery and Equipment Industry

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

64. नवीन वित्तिय धोरणात पुढीलपैकी कोणत्या बाबींवर भर देण्यात आला आहे ?

- (a) कररचना व कराच्या कायद्यात सुलभीकरण करणे.
- (b) कर प्रशासनात सुधारणा करणे.
- (c) साधन सामुग्रीचे वितरण व करप्रणालीचे समान महत्व
- (d) खर्च नियंत्रित करणारी नवीन प्रभावी पद्धत अवलंबणे.

वरीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत ?

- (1) (a) व (c) फक्त
- (2) (b) व (d) फक्त
- (3) (c) व (d) फक्त
- (4) वरील सर्व

In the New fiscal policy emphasis has been given on which of the following aspects ?

- (a) To simplify tax structure and tax Laws.
- (b) To improve tax administration.
- (c) Equal weightage given to resource allocation and taxation.
- (d) Fresh initiative to strengthen method of expenditure control.

Which of the statements given above are correct ?

- (1) (a) and (c) only
- (2) (b) and (d) only
- (3) (c) and (d) only
- (4) All the above

65. जनरल अँटी-अव्हायडन्स रूल (GAAR) च्या सुधारित तरतुदी भारतात केव्हा पासून लागू होतील ?

- (1) एप्रिल 1, 2016
- (2) एप्रिल 1, 2015
- (3) जानेवारी 1, 2015
- (4) एप्रिल 1, 2017

The modified provisions of General Anti - Avoidance Rules (GAAR) will be implemented from :

- (1) April 1, 2016
- (2) April 1, 2015
- (3) January 1, 2015
- (4) April 1, 2017

66. 1950 - 51 ते 2010 - 11 या कालावधीत प्राथमिक क्षेत्राचा स्थूल राष्ट्रीय उत्पादनातील (GDP) वाटा पुढीलपैकी कोणत्या प्रमाणात घसरला ?

- (1) 55.4% ते 14.3%
- (2) 55.0% ते 16.0%
- (3) 56.0% ते 15.0%
- (4) 55.4% ते 17.0%

Share of the primary sector in GDP has gone down during 1950 - 51 to 2010 - 11 from :

- (1) 55.4% to 14.3%
- (2) 55.0% to 16.0%
- (3) 56.0% to 15.0%
- (4) 55.4% to 17.0%

67. 2009 पासून रिझर्व्ह बँकेने चलनात आणलेल्या 10 रु. नाण्याचे वजन व व्यास किती आहे ?

- (1) 7 ग्रॅम 24 मिलीमिटर
- (2) 8 ग्रॅम 28 मिलीमिटर
- (3) 9 ग्रॅम 26 मिलीमिटर
- (4) यापैकी नाही

What is the weight and radius of the 10 rupee coin introduced by R.B.I. in 2009 ?

- (1) 7 gm 24 mm
- (2) 8 gm 28 mm
- (3) 9 gm 26 mm
- (4) None of these

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

68. देशाच्या आर्थिक बाबींवर नियंत्रण ठेवण्याचे काम कायदेमंडळाच्या कोणत्या समितीला करावे लागते ?

- (a) लोकलेखा समिती
- (b) अंदाज समिती
- (c) सार्वजनिक उद्योग समिती
- (d) वरील सर्व

वरीलपैकी कोणते पर्याय बरोबर आहेत ?

- (1) (a) फक्त
- (2) (a) आणि (b) फक्त
- (3) (b) आणि (c) फक्त
- (4) (d) फक्त

Which of the Parliamentary committees controls the financial affairs of the country ?

- (a) Public Accounts Committee.
- (b) Budgetary Committee.
- (c) Public Enterprise Committee.
- (d) All the above

Which of the options given above are correct ?

- (1) (a) only
- (2) (a) and (b) only
- (3) (b) and (c) only
- (4) (d) only

69. खालीलपैकी कोणती जोडी चूक आहे ?

- (1) पहिली पंचवार्षिक योजना = (1951 – 56)
- (2) तिसरी पंचवार्षिक योजना = (1966 – 71)
- (3) सहावी पंचवार्षिक योजना = (1980 – 85)
- (4) दहावी पंचवार्षिक योजना = (2002 – 2007)

Which of the following pairs is not correctly matched ?

- (1) I five year plan = (1951 – 56)
- (2) III five year plan = (1966 – 71)
- (3) VI five year plan = (1980 – 85)
- (4) X five year plan = (2002 – 2007)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

70. 2004 - 05 या वर्षासाठी तेंडूलकर समितीच्या शिफारशीप्रमाणे खालीलपैकी कोणती दारिद्र्यरेषा निश्चित करण्यात आली ?

ग्रामीण	शहरी
(1) 470.80 रु. दरडोई प्रतिमहा	680.70 रु. दरडोई प्रतिमहा
(2) 446.68 रु. दरडोई प्रतिमहा	578.80 रु. दरडोई प्रतिमहा
(3) 580.00 रु. दरडोई प्रतिमहा	748.75 रु. दरडोई प्रतिमहा
(4) 1120.00 रु. दरडोई प्रतिमहा	1380.00 रु. दरडोई प्रतिमहा

Which of the following is the Poverty Line determined by the Tendulkar Committee for the year 2004 - 05 ?

Rural	Urban
(1) ₹ 470.80 per capita per month	₹ 680.70 per capita per month
(2) ₹ 446.68 per capita per month	₹ 578.80 per capita per month
(3) ₹ 580.00 per capita per month	₹ 748.75 per capita per month
(4) ₹ 1120.00 per capita per month	₹ 1380.00 per capita per month

71. खालिलपैकी कोणता बदल भौतिक स्वरूपाचा नाही ?

- (1) घन पदार्थाचे द्रव पदार्थांमध्ये द्रवण होणे. (2) द्रवरूपाचे वायुरूपात बाष्पीभवन होणे.
 (3) वायुरूपाचे द्रवरूपात द्रवीकरण होणे. (4) पदार्थाचे अवक्रमण होणे.

Which among the following is not a physical change ?

- (1) Melting of solids to liquids (2) Vaporization of liquids to gases
 (3) Liquefaction of gases to liquids (4) Degradation of matter

72. मानवी शरीरातील सर्वात लांब पेशी कोणती ?

- (1) अंडपेशी (2) मेदपेशी (3) शुक्रपेशी (4) चेतापेशी

Which is the longest cell of the human body ?

- (1) Ovum (2) Fat cell (3) Sperm (4) Nerve cell

73. अन्न पदार्थाची ऊर्जा _____ या परिमाणात मोजली जाते.

- (1) अर्ग (2) कूलुम्बस (3) किलोजूल (4) कॅलरीज

The energy content of food is generally measured in _____.

- (1) Ergs (2) Coulombs (3) Kilojoules (4) Calories

74. अणुभट्टी मध्ये होणारी उर्जा निर्मिती यामुळे होते.

- (1) उदासिनीकरण अभिक्रिया (2) केंद्रकीय विखंडन
 (3) रासायनिक प्रक्रिया (4) विस्थापन प्रक्रिया

Energy produced in a nuclear reactor is due to :

- (1) Neutralisation reaction (2) Nuclear fission
 (3) Chemical reaction (4) Displacement reaction

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

75. हायड्रोपावर प्लॅन्ट मध्ये :

- (1) कायनेटीक एनर्जीचे विद्युत उर्जेत रूपांतर होते.
- (2) विद्युत उर्जा पाण्यातून काढली जाते.
- (3) पाण्याचे वाफेत रूपांतर करून विद्युत उर्जा तयार केली जाते.
- (4) पोटेशियल उर्जेचे रूपांतर विद्युत उर्जेत केले जाते.

At Hydropower Plants :

- (1) Kinetic Energy possessed by stored water is converted into Electrical Energy
- (2) Electricity is extracted from water
- (3) Water is converted into steam to turn turbines to produce electricity
- (4) Potential energy possessed by stored water is converted into electricity

76. मानवी डोळ्याचा कोणता भाग आत येणाऱ्या किरणांना नियंत्रित करतो ?

- (1) कोरनिआ
- (2) इरीस
- (3) प्युपील
- (4) रेटीना

Which part of the human eye controls the amount of light entering the eye ?

- (1) Cornea
- (2) Iris
- (3) Pupil
- (4) Retina

77. अंडे पाण्यामध्ये ठेवले असता फुगते, पण जर ते मीठाच्या पाण्यात ठेवले तर त्याचे आकुंचन होते. हे खालीलपैकी कुठल्या गुणधर्मांमुळे होते ?

- (1) परासरण
- (2) पृष्ठताण
- (3) अपवर्तनांक
- (4) प्रवाहिता

When an egg is placed in water it swells, but when it is placed in a salt solution it shrinks. It is due to which of the following properties ?

- (1) Osmosis
- (2) Surface tension
- (3) Refractive index
- (4) Viscosity

78. सोलर सेल कशापासून बनलेले असतात ?

- (1) कन्डक्टर
- (2) इनसूलेटर
- (3) सेमीकंडक्टर
- (4) सुपरकन्डक्टर

What are the solar cells made of ?

- (1) Conductors
- (2) Insulators
- (3) Semiconductors
- (4) Superconductors

79. गांडुळ हा प्राणी कोणत्या संघात येतो ?

- (1) पोरिफेरा
- (2) सिलेंटरेटा
- (3) अॅनिलिडा
- (4) मोलुस्का

To what Phylum does Earthworm belong ?

- (1) Porifera
- (2) Coelenterata
- (3) Annelida
- (4) Mollusca

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

80. नॅचरल गॅस हा उत्तम गॅस आहे कारण

- (a) त्याची कॅलोरीफीक व्हॅल्यू कमी आहे.
 - (b) तो धूरविरहीत जळतो.
 - (c) तो कोणताही विषारी वायू तयार करीत नाही.
- वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर आहेत ?

- (1) (a) फक्त
- (2) (b) आणि (c) फक्त
- (3) (a) आणि (b) फक्त
- (4) (a), (b) आणि (c)

Natural gas is a good fuel because :

- (a) It has low calorific value.
- (b) It burns smokeless.
- (c) It doesn't produce poisonous gases.

Which of the above statements is/are correct ?

- (1) (a) only
- (2) (b) and (c) only
- (3) (a) and (b) only
- (4) (a), (b) and (c)

81. आरोग्य शिक्षण _____ शी संबंधित नाही.

- (a) लोकांचे दारूचे व्यसन
- (b) उघड्यावर शौचास बसणे.
- (c) व्यसने व दारिद्र्य
- (d) पाण्याचे प्रदूषण
- (e) धूम्रपानाची सवय
- (f) प्राथमिक आरोग्य सेवेची सोय
- (g) लोकांचे लसीकरण
- (h) कुटूंब नियोजन शस्त्रक्रिया करणे.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a), (c)
- (2) (d), (e)
- (3) (b), (f)
- (4) (g), (h)

Health education does not consider _____.

- (a) Alcoholism in people
- (b) Open air latrine
- (c) Addictions and poverty
- (d) Water pollution
- (e) Smoking Addiction
- (f) Provision of primary health services
- (g) Vaccination of the people
- (h) To carry out family planning surgeries

Answer options :

- (1) (a), (c)
- (2) (d), (e)
- (3) (b), (f)
- (4) (g), (h)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

82. विजेची उपकरणे व स्वयंपाकातील भांड्यांचे हँडल ज्यापासून बनवितात ते बेकालाईट पॉलीमर कशापासून तयार करतात ?

- (1) व्हिनील क्लोराईड व इथिलीन (2) व्हिनील क्लोराईड व प्रोपीलीन
(3) निओप्रिन व स्टेटिन (4) फिनॉल व फार्मलडिहाईड

What is Bakelite Polymer used in making of handles of electrical devices and cooking utensils made of ?

- (1) Vinyl chloride and ethylene (2) Vinyl chloride and propylene
(3) Neoprene and styrene (4) Phenol and formaldehyde

83. 'ड्रॉसेरा' वनस्पती, ही वनस्पतीच्या कुठल्या वर्गामध्ये आहे ?

- (1) स्वयंपोषित वनस्पती (2) परजीवी वनस्पती
(3) कीटकभक्षक वनस्पती (4) यापैकी नाही

Plant 'Drosera' belongs to which class of the plants ?

- (1) Autotrophic plants (2) Parasitic plants
(3) Insectivorous plants (4) None of the above

84. आधुनिक आवर्तसारणीमध्ये मूलद्रव्यांची मांडणी ही त्यांच्या _____ नुसार करतात.

- (1) अणुवस्तुमान (2) न्यूट्रॉनची संख्या (3) अणुअंक (4) गुणधर्म

In the modern periodic table elements are arranged according to their _____.

- (1) Mass number (2) Neutron number (3) Atomic number (4) Properties

85. इलेक्ट्रीक हिटिंग एलिमेंट साधारणतः कोणत्या धातुपासून बनविलेले असतात ?

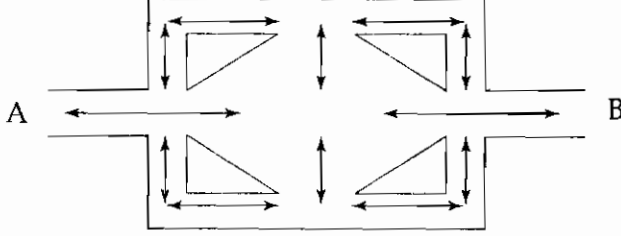
- (1) टंगस्टन (2) ब्रान्झ (3) नायक्रोम (4) ऑर्गान

What are the elements of electrical heating devices usually made of ?

- (1) Tungsten (2) Bronze (3) Nichrome (4) Orgon

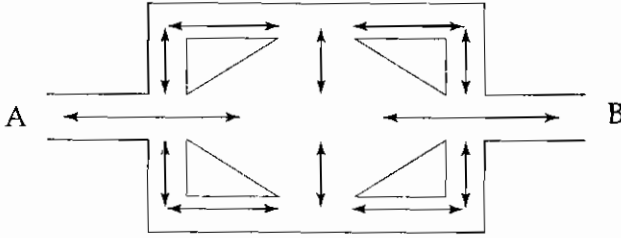
कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

86. पुढील आकृती वसाहत संकुल दाखविते. A व B ही या वसाहतीची प्रवेश द्वारे आहेत ती जोडणारे रस्ते बाणांनी दाखवले आहेत. कोणत्याही बिंदूला दोनदा स्पर्श न करता A ते B जाण्याचे जास्तीत जास्त किती मार्ग शक्य आहेत ?

- (1) 11 (2) 9 (3) 7 (4) 5

Following diagram shows a housing complex. A and B are the two entries and are connected by roads shown by arrows. Without touching any point twice how many routes are possible from A to B ?

- (1) 11 (2) 9 (3) 7 (4) 5

87. $\frac{97}{?} = 24.25 \times 4^2$

- (1) 0.75 (2) 0.70 (3) 0.50 (4) 0.25

$\frac{97}{?} = 24.25 \times 4^2$

- (1) 0.75 (2) 0.70 (3) 0.50 (4) 0.25

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

88. चाऱ्याकी ँक गऱसडी नऊ वऱसरे व सऱत गऱईनऱ पुरते. तर यऱच मऱनऱने नऊ गऱसड्यऱ चऱरऱ 54 वऱसरे व कऱती गऱर्यीनऱ पुरेल ?

- (1) 84 (2) 102 (3) 63 (4) 81

One stack of fodder is sufficient for nine calves and seven cows. At this rate nine stacks will be sufficient for fifty four calves and how many cows ?

- (1) 84 (2) 102 (3) 63 (4) 81

89. पुढील बेरीज तक्ता सत्य ठरविण्यासाठी W या चलाऐवजी उचित पर्याय निवडा.

Y	X	W	Z	=	51
W	X	W	Z	=	57
W	X	Y	W	=	59
Y	Y	Y	Z	=	47
=	=	=	=		
56	53	56	49		

- (1) 9 (2) 11 (3) 14 (4) 17

Choose appropriate option to replace variable W to make following addition table true :

Y	X	W	Z	=	51
W	X	W	Z	=	57
W	X	Y	W	=	59
Y	Y	Y	Z	=	47
=	=	=	=		
56	53	56	49		

- (1) 9 (2) 11 (3) 14 (4) 17

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

90. पुढे दिलेल्या पर्यायातून प्रतिपादन (A) व त्याचे कारण (R) यांच्या संदर्भात योग्य निवड करा.

प्रतिपादन (A) : सरकार चालवित असलेल्या शाळातून 6 ते 15 वयोगटातील सर्व विद्यार्थ्यांना मोफत प्राथमिक शिक्षण दिले जात असले तरीही अल्पसंख्य पालक आपल्या मुलांना या शाळांत दाखल करण्यासाठी इच्छुक असतात.

कारण (R) : ज्या ठिकाणी सरकारी शाळा आहेत त्याच भागात सरकार दबाव आणणाऱ्या व्यवस्थापनांना खाजगी शाळा सुरू करण्याची परवानगी देते व बहुसंख्य पालकांना वाटते की खाजगी शाळा चांगले शिक्षण देतात व म्हणून ते आपल्या मुलांना खाजगी शाळात दाखल करतात.

- (1) (A) व (R) दोन्ही स्वतंत्रपणे सत्य आहेत व (R) हे (A) चे योग्य कारण आहे.
- (2) (A) व (R) दोन्ही स्वतंत्रपणे सत्य आहेत परंतु (R) हे (A) चे योग्य कारण नाही.
- (3) (A) सत्य आहे पण (R) असत्य आहे.
- (4) (A) असत्य आहे पण (R) सत्य आहे.

Choose appropriate option with respect to assertion (A) and reason (R) that follow :

Assertion (A) : Though schools run by the government provide free primary education to all learners between age group 6 to 15, few parents are willing to enrol their children in these schools.

Reason (R) : Government gives permission to run a private school to influential managements, in the same area where government schools are located and majority of the parents think that private schools provide good education and therefore enrol their children in private schools.

- (1) Both (A) and (R) are individually true and (R) is the correct reason of (A)
- (2) Both (A) and (R) are individually true and (R) is not the correct reason of (A)
- (3) (A) is true but (R) is false
- (4) (A) is false but (R) is true

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

91. कोणते/ती सामान्यीकरण/णे परिच्छेदात दिलेल्या माहितीशी तर्कदृष्ट्या सुसंगत आहे ?

छंद म्हणून दोन संवर्धक निर्सगाचा अभ्यास करण्यात गुंतलेले आहेत. त्यांना शोध लागला की ऑलिव्ह रिडले कासवांची संख्या वेगाने घटत आहे. त्यांनी केलेल्या अनेक अभ्यासांच्या दरम्यान त्यांना खात्री पटली की भौगोलिक परिसरात राहणाऱ्या समूहांच्या पिढ्यांचा त्या क्षेत्रातील जीव प्रकारांशी चांगला परिचय असतो. महाराष्ट्राच्या किनारी भागात राहणाऱ्या लोकांच्या मदतीने त्यांनी या समस्येचा अभ्यास केला व त्यांना ऑलिव्ह रिडले कासवासह विविध प्रजातींचे संवर्धन करण्याची गरज समजायला त्यांना मदत दिली. या पुढाकारामुळे विविध किनाऱ्यांवर गावातील लोक कासवांच्या घरट्यांची काळजी घेऊ लागले. लोकांनी अंडी उबवली जाऊन पिले समुद्राकडे चालत जाण्याच्या घटनेचा उत्सव सुरू केला. आता या घटनेचे साक्षीदार होण्यासाठी विविध ठिकाणचे लोक या गावांना भेट देऊ लागले आहेत.

- लोकांनी संवर्धन कार्याला सहाय्य दिले कारण त्यांना त्यांची गावे पर्यटन ठिकाणे म्हणून विकसित करण्यात रस होता.
- संवर्धकांना या कामासाठी प्रसिद्धी मिळविण्यात रस होता.
- अशा उपक्रमात लोकांना सहभाग घेऊ देता कामा नये कारण अंडी व कासवे ते प्रोटिन्स देणारे अन्नघटक म्हणून खातात.
- संवर्धकांना माहित होते की क्षेत्रातील लोकांना त्यांच्या पर्यावरणाची चांगली माहिती असते आणि म्हणून ते ऑलिव्ह रिडले कासवांची काळजी घेतील.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a) (2) (c) व (d) (3) (a) व (c) (4) फक्त (d)

Which of the generalization/s is/are logically consistent with the information given in the paragraph ?

Two conservationists are engaged in studying nature as it is their hobby. They found that the population of olive ridley turtles is diminishing fast. During various studies they conducted they realized that generations of communities living in the area are well versed with the living forms that populate that geographical region. They studied the reasons of this problem with the help of people living in coastal region of Maharashtra and helped them understand need for conserving various species along with olive ridley turtles. With this initiative village people started taking care of nests of turtles on different beaches. People started celebrating hatching process and hatchlings walking towards sea. Now people from different places started visiting these villages for witnessing the event.

- People started assisting the conservation action as they were interested in developing their villages as tourist spot.
- Conservationists were interested in gaining fame for this work.
- People should not be allowed to participate in such programmes as they eat eggs and turtles as a source of protein.
- Conservationists knew that people in the areas know their environment well and therefore they could take care of olive ridley turtles.

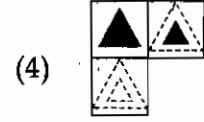
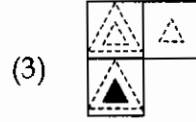
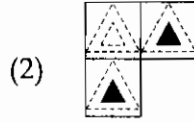
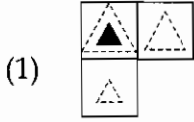
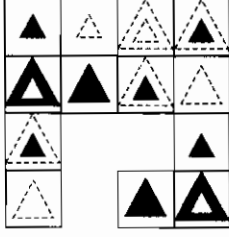
Answer options :

- (1) (a) (2) (c) and (d) (3) (a) and (c) (4) only (d)

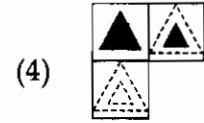
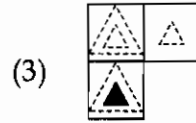
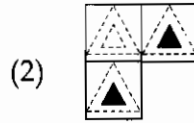
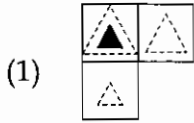
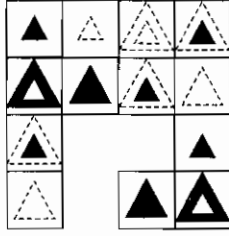
कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

92. हरवलेल्या फरशांसाठी दिलेल्या संचातून निवड करा.

Select missing set of tiles from the given options :

93. पुढील समीकरण सत्य ठरण्यासाठी प्रश्नचिन्हाच्या जागी उचित पर्याय निवडा.

$$? + (350 \times 0.84) = (620 \times 0.55) - \sqrt{\frac{1764}{2}}$$

(1) 13.5×2

(2) $\frac{234}{9} + 1$

(3) $\frac{(120 \times 65\%)}{3}$

(4) $3^3 + 1$

Select appropriate option to replace question mark to make equation true

$$? + (350 \times 0.84) = (620 \times 0.55) - \sqrt{\frac{1764}{2}}$$

(1) 13.5×2

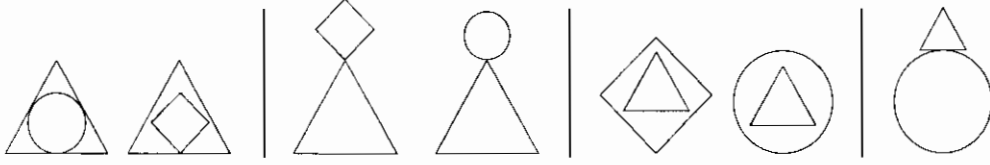
(2) $\frac{234}{9} + 1$

(3) $\frac{(120 \times 65\%)}{3}$

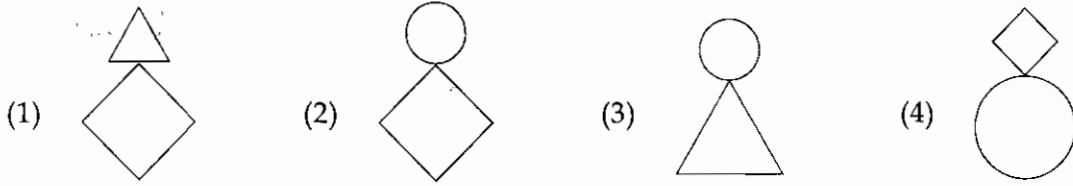
(4) $3^3 + 1$

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

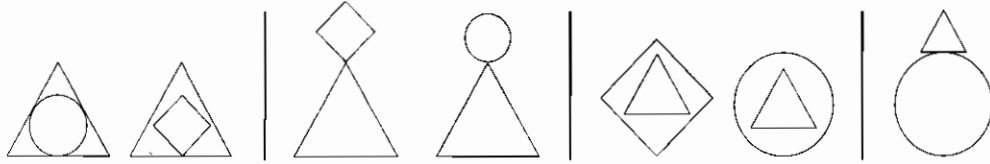
94. उचित पर्याय निवडून चौथी जोडी पूर्ण करा.

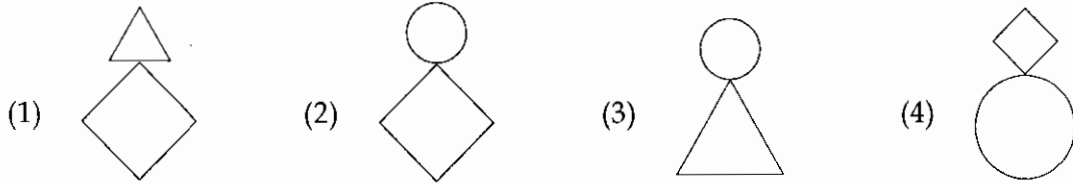
पर्यायी उत्तरे :

Complete fourth pair by selecting appropriate alternative :

Answer options :

95. नेमक्या सात तासांपूर्वी, $\frac{5}{8}$ दिवस शिल्लक रहायला पाच तास राहिले होते. तर आता किती वाजले आहेत? दिवस 12.00 रात्री सुरु होतो.

- (1) 4 दुपारचे (2) 10 सकाळचे (3) 11 सकाळचे (4) 3 दुपारचे

Exactly seven hours before, it was five hours before the $\frac{5}{8}$ of the day remained. What is the time now? Day begins at 12.00.

- (1) 4 pm (2) 10 am (3) 11 am (4) 3 pm

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

96. सोडवा.

$$\left(3\frac{1}{4} + 2\frac{5}{7}\right)^2 - \left(3\frac{1}{4} - 2\frac{5}{7}\right)^2$$

- (1) $\frac{242}{7}$ (2) $\frac{247}{7}$ (3) 238 (4) 240

Simplify :

$$\left(3\frac{1}{4} + 2\frac{5}{7}\right)^2 - \left(3\frac{1}{4} - 2\frac{5}{7}\right)^2$$

- (1) $\frac{242}{7}$ (2) $\frac{247}{7}$ (3) 238 (4) 240

97. एका आयताचे क्षेत्रफळ चौरसाच्या क्षेत्रफळाच्या तिप्पट आहे. जर आयताची लांबी 40 से.मी. आहे व आयताची रूंदी चौरसाच्या बाजूच्या $\left(\frac{3}{2}\right)$ पट आहे. तर चौरसाची बाजू किती से.मी. आहे ?

- (1) 60 से.मी. (2) 20 से.मी. (3) 30 से.मी. (4) 15 से.मी.

The area of rectangle is thrice that of a square. Length of the rectangle is 40 cm and breadth of the rectangle is $\left(\frac{3}{2}\right)$ times that of a side of the square. A side of the square in cms is :

- (1) 60 cm (2) 20 cm (3) 30 cm (4) 15 cm

98. जर एका बादलीत $\frac{3}{5}$ भाग पाणी भरले तर त्या बादलीचे वजन 15 किग्रॅ भरते. आणि जर त्या बादलीत $\frac{4}{5}$ भाग पाणी भरले तर तिचे वजन 19 किग्रॅ भरते. तर पाण्याने पूर्ण भरलेल्या बादलीचे एकूण वजन काढा.

- (1) 20 किग्रॅ (2) 25 किग्रॅ (3) 24 किग्रॅ (4) 23 किग्रॅ

If the weight of $\frac{3}{5}$ filled water of a bucket is 15 kg and the weight of $\frac{4}{5}$ water of the bucket is 19 kg. Then find the weight of the bucket completely filled with water.

- (1) 20 kg (2) 25 kg (3) 24 kg (4) 23 kg

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

99. एक कारमालक प्रतिलिटर 7.50 रु., 8 रु. व 8.50 रु. या दराने सलग तीन वर्ष पेट्रोल खरेदी करतो. जर तो प्रत्येक वर्षाला 4000 रु. खर्च करीत असेल, तर त्याला सरासरी प्रतिलिटर किती रुपये खर्च येईल ?

- (1) 7 रु. 98 पैसे (2) 8 रु. (3) 8 रु. 50 पैसे (4) 9 रु.

A car owner buys petrol at Rs. 7.50, Rs. 8 and Rs. 8.50 per litre for three successive years. What is his approximate average cost per litre of petrol, if he spends Rs. 4000 each year ?

- (1) Rs. 7.98 (2) Rs. 8 (3) Rs. 8.50 (4) Rs. 9

100. जर $n=1+x$ आणि x ही क्रमवार चार संख्यांचा गुणाकार आहे. तर खालीलपैकी सत्य विधान कोणते ?

- (a) n ही विषम संख्या
 (b) n ही मूळ संख्या
 (c) n ही पूर्णवर्ग संख्या

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a) आणि (c) दोन्ही सत्य (2) (a) आणि (b) दोन्ही सत्य
 (3) (a) फक्त (4) (c) फक्त

If $n=1+x$ and x is product of four successive numbers, then which of following statements are correct ?

- (a) n is odd number
 (b) n is prime number
 (c) n is perfect square

Answer options :

- (1) (a) and (c) both true (2) (a) and (b) both true
 (3) (a) only (4) (c) only

- o o o -

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

सूचना — (पृष्ठ 1 बरून पुढे....)

- (8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते काँपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.
- (9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वतःबरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. मात्र परीक्षा कक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.

नमुना प्रश्न

Pick out the correct word to fill in the blank :

Q.No. 201. I congratulate you _____ your grand success.

- (1) for (2) at
(3) on (4) about

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर "(3) on" हे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर "(3)" होईल, आता खालीलप्रमाणे प्रश्न क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक "③" चा कंस खालीलप्रमाणे पूर्णपणे छायंकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. 201. ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायंकित करून दाखवावा. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK